

den Opfordring til Forsigtighed og maadeholden Meddelelse af Hjælp, som ligger deri, at den samme Myndighed, der tildeeler Hjælpen, ogsaa vil have at drage Omsorg for at faae Bidragene bragte tilveie inden sin egen Kreds, vil den ligefrem have Opfordring til at meddele Hjælp til Alle, hvor den paa nogen Maade kan, idet det bliver en Lettelse for Kommunen at tildele Hjælpen, da Statskassen kommer til at bidrage en væsentlig Del deraf. Jeg ser saaledes ikke rettere, end at Alt vil bidrage til, at Styrelsen for Fattigvæsenet virkelig for en stor Del vil gaa over til Styrelsen for Understøttelseskasserne. Dette er et Forhold, som jeg ikke finder heldigt, fordi derigjennem igjen Byrden af Fattigunderstøttelsen for en overordentlig væsentlig Del vil blive ført tilbage paa Statskassen. Det vil blive et Statsanliggende. Men dette er en Sag, som er saa ny, og saa lidt overveiet, at jeg paa ingen Maade tør indlade mig paa at gaa ind paa et Forslag, der vil gjøre en saa grundig Forandring i det, der hidtil har været det gjældende Princip paa dette Gebet. Dette tør jeg saa meget mindre, som Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade Statskassen muligvis kunde blive pligtig til at yde Bidrag til Fattigvæsenet, jo vistnok vil blive behandlet i den Kommission, som er nedsat, og til hvis Over det ogsaa hører at tage disse Forhold under Overveielse. Det maa dog i hvert Fald være rigtigt at afvente de Resultater og Overveielser, hvortil denne Kommission maatte komme, før man skriver til at lovgive med Principer, der ere i den Grad forskellige fra det, der nu gjælder. Der er selvfølgelig i Lovforlagets enkelte Bestemmelser forskellige Punkter, som jeg kunde have væsentlige Indvendinger imod, men dette skal jeg ikke her fremhæve, da det, som jeg har sagt, og som er Hovedsagen, allerede vil være tilstrækkeligt for at vise, at de Medlemmer, at jeg ikke kan sjenke min Belvillie til dette Forslag.

H. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgkreds): Det har ikke paa nogen Maade forundret mig at høre den høitærede Indenrigsminister slutte med den Erklæring, at han ikke kunde sjenke Forsøgene paa at bygge Noget paa dette Grundlag sit Bifald; jeg tilstaar, at jeg ikke havde ventet mig noget væsentligt andet Svar. Jeg skal dog gjøre et Par Bemærkninger til, hvad den høitærede Minister satte som Hovedsagen, nemlig at Statskassen ikke kunde være tjent med, at der var en bevillende Myndighed, som udstrev dels af Kommunekassen og dels af Statskassen, uden at der var en Kontrol tilstede, som i tilstrækkelig Grad kunde forhindre Overgreb paa dette Omraade. Jeg skal nu minde om, at det efter Lovforlagets Indhold, og Forslagsstillerens Mening ikke forholder sig saa, at den paagjældende Bestyrelse skulde kunne udskrive omtrent saa Meget, den vilde, og anvende det til saa mange Fattige,

der ønskede Hjælp paa denne Maade, idet selve Lovforlaget indeholder betydeligt indskrænkende Regler. Det bestemmer saaledes ved de Bidrag, Modtagerne af Hjælpen selv skulle yde, hvor meget de kunne modtage, og altsaa ogsaa hvor meget der kan udskrives. Dette gjælder om § 3 og til dels ogsaa om § 4, saaledes at man ikke stiller Sagen hen for Blind og Døve og blot etablerer en almindelig Fattigforsørgelse for Værdige og Uværdige uden Hensyn. Nei, der er temmelig bestemte Regler i Lovforlaget desangaaende, og da der nu er begyndt en ny Forhandling om Sagen, hvorunder der paa Forhaand er erklæret, at Forslagsstillerne ere villige til at modtage Forandring i Lovforlaget, var det dog muligt at finde en Form, som paa en endnu mere tilfredsstillende Maade kunde betrygge Statskassen i saa Henseende. Skjøndt jeg altsaa maa sige, at jeg just ikke havde ventet noget andet Svar, vilde det ganske vist have glædet mig, om den høitærede Minister havde fundet sig besjætet til at række sin hjælpende Haand til et Forsøg. Naar den høitærede Minister mente, at Følgen vilde blive, at det almindelige Fattigvæsen vilde gaa over til den nye Anstalt, er det dog ganske klart, at dette ikke helt ud kan siges at ville blive Tilfældet; men det vil blive Tilfældet for en stor Del, og dette anser jeg for rigtigt. — Det erede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har henledet Opmærksomheden paa Grundlovens § 84 og har kaldet dens Indhold en Pensionsret for dem af Samfundets Medlemmer, der ikke ere i Stand til at forsørge sig selv. Man kan ganske godt opfatte det saaledes og give det Navn af Pensionsret; det er en Ret for Samfundets Borgere til at blive forsørget, naar de ere ude af Stand til at forsørge sig selv, men det hedder ubtrykkelig, at Loven skal give nærmere Bestemmelser derom. Det forekommer mig imidlertid, at den Afvikelse mellem Værdige og ikke Værdige, den Forskel med Hensyn til Arsfagerne til Erangen, som er bleven omtalt ikke blot i dette Thing, men ogsaa andetsteds, bør have Indflydelse paa Lovgivningen, og at Enhver, der uden egen Skyld er kommen i en saadan økonomisk Tilstand, at han ikke er i Stand til at forsørge sig selv, bør forsørges af Samfundet i Kraft af Grundlovens § 84 uden at miste nogen af sine politiske eller borgerlige Rettigheder. Enhver, der uden egen Skyld vitterlig befinder sig i et saadant Tilfælde, bør gaa over fra den nuværende offentlige Fattigforsørgelse, som sætter et Skjændelsmærke paa isvrigt hæderlige Mænd, til en Forsørgelsesanstalt, der ikke sætter et saadant Stempel paa ham; men Enhver, som ikke kan fortjene denne Medborgernes Agtelse, maa blive tilbage, og han vilde ogsaa blive tilbage, hvis dette Forslag blev til Lov. Naar Lovforlagets Tanke i det Væsentlige blev gjenaemført, vilde altsaa det offentlige Fattigvæsen kun komme til at omfatte Individet, med